

DE KORHAAN

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Het dagelijks bestuur

Voorzitter : R.G. Moolenbeek, A. Voetlaan 14, Ankeveen, tel. 035-62641
Secretaresse : T. Stoker, Radioweg 1, Ned. den Berg, tel. 02945-1349
Penningmeest.: H. Lodenstein, Rietmeent 62, Hilversum, tel. 02159-31076
postgironr. V.W.G.: 2529179

Contactpersonen

Avifauna : A.P. Vermeule, Gr. Wichmanstr. 40, H'sum, tel. 035-857492
Eempolder : A. van Leyden, Raboes 9, Laren, tel. 02153-86091
Excursies : H. Lodenstein (zie boven)
Nestkasten : H.W. de Soete, G. v. Amstelstr. 410, H'sum, tel. 035-10834
Propaganda : H.W. de Soete
Ringonderzoek : E.R. Osieck, Steffenshein 20, Laren, tel. 02153-89720
Vogelcursus : C.C.M. Last, Mr. J.C. Bührmanl. 46, Ankeveen, tel. 035-62099
Contr.Vogelwet : D.G. de Witte, St. Annastr. 26, Naarden, tel. 02159-42579
Korhaan : R.P. Sinoo, 't Harde 1, Hilversum, tel. 035-850382
K.A. Mauer, Oude Amersfoortseweg 72, Hilversum
Opgeven exc. : Mevr. H. Lodenstein, Rietmeent 62, 1218 AX Hilversum, tel.
02159-31076, eventueel A. van Leyden (na 18.00 uur)

Inzenden waarnemingskaartjes

J. de Jonge, Van Brakellaan 26, Hilversum, tel. 035-17672

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G. Moolenbeek
Bussum/Naarden: L. Reddingius, Gr. W. de Oudelaan 22, tel. 02159-42508
Hilversum : J. de Jonge
Huizen : F. Griffioen, Omroepplan 16, tel. 02152-52958
Laren : O. de Graaff, Steffenshein 13, tel. 02153-83143
Contributie : f 20,- per jaar, huisgenootlid f 7,50, Vogeljaar f 14,50

INHOUD

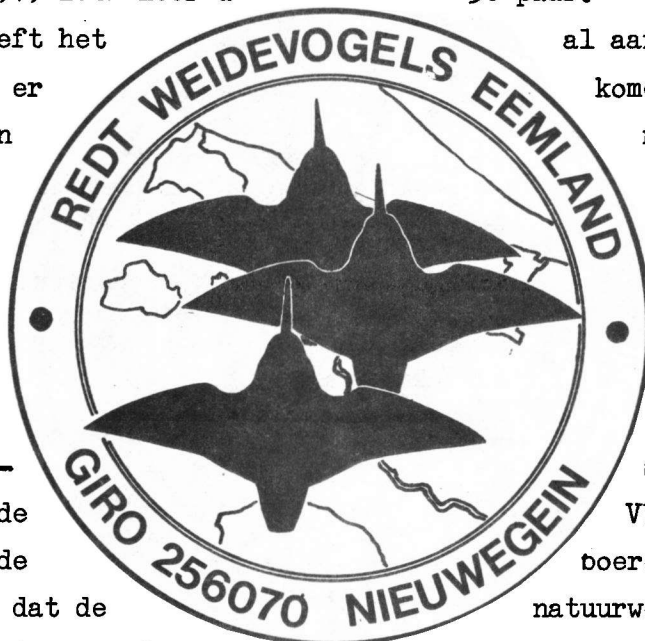
39 : Eempolderactie
40 : Programma
41-44 : Bestuursmededelingen
45-50 : Broedvogelinventarisatie Dorssewaard 1978
51-56 : Huiszwaluwtelling 1979
57-58 : Collegialiteit bij ganzen - Verslag ochtendexcursie
Gooimeerkust van 23-2-1980
59-60 : Ontvangen literatuur
61-66 : Veldwaarnemingen

Overname van artikelen is uitsluitend toegestaan na schriftelijke
toestemming van de redactie.

REDT DE WEIDEVOGELS IN EEMLAND !!!

Als alles goed gegaan is heeft U eind maart een folder in de bus gehad met informatie over de actie "Redt de weidevogels in Eemland". Weken van voorbereiding heeft het de besturen van de Vogelwacht Utrecht en VWG het Gooi gekost om de actie op touw te zetten. Na de actie tegen tracee A van de Almere spoorlijn opnieuw een aanslag op de VWG-kas, maar gelukkig het kon en de Eempolders zijn het zeker waard! Het beste weidevogelgebied van Midden-Nederland verloedert. De gevolgen van de geïntensiveerde agrarische activiteiten zijn duidelijk waarneembaar. Aan het eind van de zestiger jaren broedden er nog zo'n 440 paren Watersnippen, in 1979 haalde het de 100 al niet meer. Zo ook de Kempphaan, in 1970 nog zo'n 240 paar, in 1979 nog 5. En als laatste voorbeeld de Zomertaling, in 1970 ca. 150 paar en in 1979 iets meer dan 30 paar.

Het foldertje geeft het vooruit, de KOE, er (en koeien kunnen De boeren worden uit te breiden; vroeger maaien, stand, grotere nog grotere door. De tegenbouw en natuurbe- Het bestuur van de de belangen van de paal boven water dat de

al aan, één soort gaat goed komen steeds meer koeien nu eenmaal niet vliegen). echter "gedwongen" om meer koeien, meer land, verlagen van de water-modernere stallen, silo's en ga zo maar stellingen tussen landscherming verscherpen. VWG onderkent wel degelijk toeren. Het staat als een natuurwetenschappelijke en land-

schappelijke fraaie Eempolders tot stand zijn gekomen door de wijze van werken van die boeren en ja, alleen in stand kunnen blijven dóór die boeren. De boosdoener is de moderne, grootschalige landbouw die een natuurwetenschappelijke en landschappelijke nivellering (= verarming) tot stand brengt. Die verarming aksepteren we NIET!! De boer heeft recht op een goed bestaan, maar ook de weidevogels. De problemen kunnen alleen maar worden opgelost in een dialoog met de boer. Maar ook U kunt NU helpen. Koop één of liever nog enige meters weidevogel grond door geld over te maken op giro 256070 t.n.v. Aktie Redt de Weidevogels te Nieuwegein. De afgebeelde sticker (prijs f 0,50) en handtekeningenlijsten zijn te verkrijgen bij Bep Dwars, Prinsenstraat 15 te Hilversum of bij ondergetekende.

programma

Zaterdag
3 mei

3 mei

Ochtendexcursie ANKEVEEN

Helaas is het tijdstip in de vorige Korhaan niet juist vermeld.

Er wordt nog vroeger vertrokken en wel om 6.00 uur (vanaf de parkeerplaats naast de Kerk in Ankeveen)

Voor nadere bijzonderheden zie Korhaan 14e jaargang no.1).

Dinsdag 20 mei

AVONDEXCURSIE NAARDERMEER

Woensdag 28 mei

AVONDEXCURSIE NAARDERMEER

U kunt zich voor beide excursies nog opgeven, en wel: door overmaking van f. 9,— op giro nr. 2529179 t.n.v. Vogelwerkgroep het Gooi e.o. te Hilversum, met vermelding van verlangde avond, of telefonisch onder nr. 02159-31076.

Vrijdag 30 mei

KAMPEERWEEKEND WINTERSWIJK

Zaterdag 31 mei

Zondag 1 juni

Geboeid door de dia's van Frits van Dalen over de vogels van de Geldersche Achterhoek, rijpte het plan om in deze contreien een weekend te gaan rondkijken. De Vogelwerkgroep aldaar heeft ons de mogelijkheid geboden d.m.v. 2 excursies en een lezing dit gebied beter te leren kennen.

De excursies zijn halve nachtexteursies, daar reeds om 4 uur wordt gestart (tot plus minus 11 uur). De middagen kunnen wij, aan de hand van aan ons ter hand gestelde kaarten, er weer op uit trekken.

Dit weekend zullen wij overnachten in door ons zelf meegebrachte tenten op kampeerterein Wildeshaven te Kotten.

U gelieve zich op te geven vóór 27 mei bij Hanneke Lodenstein, telefoon 02159-31076. Ook voor verdere informatie kunt U bij haar terecht.

Vrijdag 6 juni

NACHTEXCURSIE langs de Uiterwaarden van de Grote Rivieren

Zaterdag 7 juni

Zoals al vele voorgaande jaren gebeurde wordt ook dit jaar weer een nachtexteursie langs de grote rivieren gehouden, welke U niet licht zult vergeten. Mogelijk horen wij de roep van de Kwartelkoning, horen wij andere ralachtigen, uilen e.v.a.

Het geheel zal staan onder leiding van de Heer D.A. Jonkers.

Vertrekpunt: Oosterspoorplein Hilversum om 22.00 uur. Opgeven vóór 3 juni bij Hanneke Lodenstein, tel. 02159-31076.

Zaterdag 21 juni

OCHTENDEXCURSIE SOESTERDUINEN

Deze maal zijn wij te gast bij de IVN Eemland. Wij zullen onder deskundige leiding een wandeling maken door de Soesterduinen, De Paltz en/of Pijnenburg.

Vertrek: Oosterspoorplein om 5.20 uur.

Opgeven vóór 5 juni bij Hanneke Lodenstein, 02159-31076 (daarna afwezig i.v.m. vakantie), of vóór 18 juni bij J. van Leyden, 02153-86091. ◀

Bestuursmededelingen

MUTATIES LEDENLIJST

Nieuwe leden:

de Heer J.M.Blessing, Lange Heul 201, Bussum
 de Heer D. Buitenhuis, Leeuwenlaan 3, 1243 KA 's. Graveland
 Mevrouw L.Buwalda-Terlet, Utrechtseweg 52, 1213 TW
 Hilversum
 Erik Clements, Arminiushof 116, Hilversum, 035-11181
 Mej. G. Dronkert, Lamb. Hortensiuslaan 36, Naarden,
 02159 - 40512
 de Heer M.E.Hartman, Goudwespmeent 69, Hilversum
 02159-32042
 de Heer B. den Hartog, Meteorenstraat 82, 1223 EV Hilversum
 de Heer W.J.M. v/d Hoeven, Arminiushof 132, Hilversum,
 035-11268
 Mevrouw. E.H.L. v/d Hoeven-Rotteveel, idem (huisgenootlid)
 de Heer P. Horst, Loosdrechtseweg 155, 1215 JS Hilversum,
 035-232068
 Mevrouw C.J. de Jonge-Tax, v.Brakellaan 26, Hilversum
 (huisgenootlid) .
 Mevrouw M. Joustra, F.Halfhof 6, Nederhorst den Berg
 Mevrouw I.H.Klaare, Zwarteweg 42, 1412 GD Naarden, 02159-
 43744 (huisgenootlid)
 de Heer R.H.Kraeffft, Hasselaarlaan 31, 3755 AV Eemnes
 Mevrouw C.M.Kraeffft-Punt, idem (huisgenootlid)
 de Heer W. Kuckartz, Pieter Aertszstraat 82-III, Amsterdam
 (020-735255)
 Mevrouw E.Langemeyer, Graaf Janlaan 42, 1412 GH Naarden,
 02159-43119
 de Heer I. de Langen, Eikbosserweg 222, Hilversum
 de Heer R.J.Mamme, Berensteinseweg 82, Hilversum, 035-45433
 de Heer G.Mijnhout, Paulus van Loolaan 17, Hilversum,
 035-47504
 Jack van Oord, Berensteinseweg 12, 1243 LC 's-Graveland
 Mej. M.E.Slagt, Prinsengracht 79, 1015 IM Amsterdam-C.
 Mej. A. Stoker, Osdorperweg 104, Amsterdam/ Sloten
 Mevrouw M. Wasmann, Gerardus Gullaan 9, 1217 IM Hilversum
 Mevrouw H. Zoetelief, 2e Jan v.d. Heydenstraat 60, 1074 XW
 Amsterdam
 Mevrouw Th.M.S.Lips-Commu,G.Schipperstraat 10, Naarden
 (huisgenootlid)

Adreswijziging:

de Heer K.Visser, Kerklaan 73, Kortenhoef, 035-60736
 de Heer C.A. van Ek, van Eikenrodelaan 64, Loosdrecht

Bedankt:

de Heer F.Gipon Sr., Amersfoortsestraatweg 90 Flat C 12,
 Naarden

Overleden

ons lid Mevrouw M.H. Bloemhard

Nagekomen mutaties:

Nieuw lid:

de Heer J.F.Rung, Jan Steenlaan 4, 1231 AE Loosdrecht, 02158-
 3513

Bedankt wegens verhuizing naar elders: de Heer en Mevrouw Herwig.

Algemene ledenvergadering Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken

Donderdag 27 maart 1980 - aanvang 20.00 uur.

Godeline Scholengemeenschap Naarden

Aanwezig: 50 leden en voltallig bestuur.

1. Opening

Klaas Visser heet iedereen welkom met in het bijzonder Karel Mauer, die de tweede helft van de avond zal verzorgen.

Vervolgens vraagt Klaas de aandacht voor de actie t.b.v. de weidevogels in de Eempolder.

Het aantal leden is het afgelopen jaar blijven stijgen en ook het aantal activiteiten is gegroeid. Toch blijft er een chronisch tekort aan actieve leden.

Bij de Eempoldergroep daalt de belangstelling na vele jaren tellen, en de uitwerking van de gegevens komt voor rekening van te weinig mensen. Ook de subgroep Avifauna zou graag nog meer actieve leden zien. Dit jaar worden o.a. de verschillende heidevelden geïnventariseerd in verband met mogelijke introductie schaapskudde

De Korhaan heeft het afgelopen jaar een nieuwe redactie gekregen. Klaas memoreert hoe Wim Cohen de Korhaan jarenlang heeft verzorgd en dankt hem namens het bestuur.

De subgroep Nestkasten heeft dit jaar voor het eerst gierzwaluwkasten geplaatst. In de toekomst zullen er nog veel meer moeten worden aangebracht omdat door o.a. renovatie de natuurlijke broedgelegenheid van de gierzwaluw dreigt te verdwijnen.

De exkursies werden ook dit jaar goed bezocht. Bep Dwars heeft de organisatie van de exkursies overgedragen aan Hanneke Lodenstein. Bep ook bedankt.

De vogelherkenningskursus blijft nieuwe enthousiastelingen trekken. Er zijn de laatste jaren zoveel aanmeldingen dat de cursus zelfs niet meer in de krant aangekondigd wordt

2. Vaststelling van het verslag van de Algemene ledenvergadering van 22 maart 1979

Jelle Harder vraagt naar de Korhaanindex. De Heer v.d. Zwaan heeft de index op vogels en auteurs t/m de 13e jaargang gereed. Binnenkort verschijnt de index 1 - 10 als "extra Korhaan".

Vaststelling van het verslag van de buitengewone ledenvergadering van 10 juli 1979

De Heer van der Zwaan vraagt of de leden de nieuwe statuten krijgen. De statuten zijn niet rondgestuurd maar iedere belangstellende kan een exemplaar krijgen bij bestuur.

3. Goedkeuring van de jaarverslagen v.d. sekretaris en de subgroepen

Alle jaarverslagen worden goedgekeurd. De Korhaan krijgt uit de zaal een compliment voor uitstekend uiterlijk en inhoud.

4. Bespreking financieel beleid

- Jelle vraagt zich af of de Korhaan niet wat duur begroot is; het afgelopen jaar hebben wij een zeer goedkope drukker gehad. Dit jaar wordt het duurder.

- De Gemeentes die subsidie geven zijn Laren en Blaricum.

Ook ontvangen wij subsidie van het GNR. De Gemeenteraad van Hilversum heeft subsidie-aanvraag goedgekeurd. Over de hoogte daarvan bestaat nog onduidelijkheid. Alle andere gemeentes worden weer aangeschreven met verzoek om subsidie.

- de Heer van der Zwaan vraagt of we niet erg interen als we ieder jaar met een tekort eindigen. Dit is gelukkig niet het geval omdat er ook jaarlijks reserveringen tegenover staan.

- De kascommissie zal in de toekomst iedere twee jaar wijzigen, waarbij jaarlijks één lid door een nieuw kascommissielid zal worden vervangen. Dit jaar treedt de Heer Schaap af, na drie jaar de penningen gecontroleerd te hebben. Daarvoor hartelijk dank. Als nieuw kascommissielid zijn we blij onze oud penningmeester Emmy Disselkoen te mogen benoemen.

5. Bestuursverkiezing

Er is door de leden geen enkele tegenkandidaat voorgedragen zodat ieder zonder verkiezing benoemd is.

6. Oprichting subgroep propaganda

Han de Soete wordt coördinator; de propaganda van de VWG heeft een wat gedegener aanpak nodig, daarvoor is een nieuwe subgroep met dit doel ontworpen. Er zijn al een aantal mede-organisatoren aangemeld, maar uitbreiding is zeer wenselijk. Ilco van Woersem wil graag meedoen. De begroting 1980 voorziet nog niet in deze nieuwe subgroep. Tot nu toe werden de kosten, die voor propagandistische activiteiten werden gemaakt, geboekt onder algemene bestuurskosten.

7. Rondvraag

de Heer van der Zwaan: Eempolderactie: De 400 HA reservaat in het wensplan hoeveel is dit van het totaal?. De Eempolders meten totaal 8000 HA, waarvan 4000 HA natuur wetenschappelijk waardevol. In het wensplan wordt totaal over 800 HA gesproken, waarvan 400 HA als reservaat en 400 HA als gebied met beheersovereenkomst. Het is erg belangrijk dat bij de ruilverkaveling de nieuwe boerderijen niet middenin de polder komen te liggen.

Ilco van Woersem: werkt de aktie f. 4,— à f. 5,— per m² niet prijsopdrijvend?

De prijs die op dit moment voor 1 m² wordt betaald ligt tussen de vier en vijf gulden, dus het is slechts een weergave van de realiteit. Waarschijnlijk wordt volgend jaar de Wet Vervreemding Landbouwgronden van kracht, daarna zal de prijs misschien weer dalen.

Jelle: contacten met Vogelbescherming: Er is overleg over de aktie en krijgen we financiële steun?

Arthur du Mosch: zijn de voorwaarden bij een beheersovereenkomst niet ongunstig voor de boeren? De belangrijkste voorwaarde die gesteld wordt, is dat de grond niet intensiever gebruikt mag worden. Het grondwaterpeil zal in het beheersgebied op watersniphogte zijn, wat ook een intensivering in de weg staat.

Hiervoor zijn redelijke vergoedingen, waarvan de boer echter zeker niet rijk wordt.

- In hoeverre wordt de aktie landelijk gevoerd?

In verschillende bladen komt bericht over de aktie: Natuurbehoud, het Vogeljaar, de Lepelaar en Natuur en Milieu. De landelijke pers is geïnformeerd, de vogelwerkgroepen worden benaderd. Rie de Wijs pleit voor ruimere opzet.

de Heer van der Zwaan: In hoeverre is de ruilverkaveling rond? Wordt deze niet vertraagd door de aktie? Er is een landinrichtingscommissie die over ongeveer een half jaar met een schetsplan komt. Vertraging lijkt niet waarschijnlijk, wel hopen we op beïnvloeding van de besluitvorming.

Jelle: Welke plannen hebben ter visie gelegen en is er bezwaar tegen aangekend? In 1976 is de relatienota ontworpen waarbij 1000 HA werd veiliggesteld. In het streekplan Utrecht wordt over 733 HA gesproken waarbij 33 HA reservaat en 700 HA als agrarisch gebied met landschapsekologische waarde. Hiertegen is bezwaar gemaakt daar dit wel een zeer ruime omschrijving is. De bezwaren lopen nog.

Autovergoeding

Het voorstel om voor excursies f. 0,30 per km/per auto te rekenen wordt goedgekeurd.

Jelle Harder: oprichting Vogelwerkgroep Amersfoort: dit is een afdeling van Vogelwacht Utrecht, waar we op het moment veel contact mee hebben. Zijn niet uitgenodigd geweest als VWG.

- Stichting: de ideeën om tot oprichting van een stichting te komen hebben we nadat we inlichtingen hebben ingewonnen laten varen.

Yves Vogel: Stickers en speldjes voor leden en verkoop.

kort

- Onze nieuwe subgroep Propaganda heeft nog hulp nodig. Inlichtingen en opgave bij H. de Soete, 035-10834;
- Wie wil er helpen bij het typen van de Korhaan (thuiswerk!!).
- Heeft U de contributie voor 1980 al betaald??
- K.Visser zal als kontaktpersoon gaan optreden tussen Vogelbescherming en VWG het Gooi. Dit op verzoek van Vogelbescherming.
- Evenals voorgaande jaren is aan alle handelaren in KIEVITSEIEREN een verzoek gericht om niet te handelen in kievitseieren. Ook de plaatselijke pers besteedde er aandacht aan.
- In de Eempolder zullen door ons 2 vakken op broedvogels geïnventariseerd worden, dit op verzoek van de Werkgroep Ontwikkeling Eemland. Opgave bij J. v. Leyden, 02153-86091.
- Ook voor de inventarisaties van de HEIDEVELDEN kan nog hulp worden gebruikt. Opgave bij A. Vermeule, 035-857492.
- De bezwaren ingediend tegen het Streekplan Utrecht West zijn door de Provincie ongegrond verklaard.

*

BROEDVOGELINVENTARISATIE DORSSEWAARD, DE VECHT TUSSEN VREELAND EN DE
NES EN HET LAND TUSSEN DE KLEIZUWE EN DE VREELANDSE WEG.

D.A. Jonkers & R.G. Moolenbeek

Inleiding: In 1978 is door de leden van de VWG het Gooi e.o. een broedvogelinventarisatie uitgevoerd in de polder Dorssewaard en omliggende gebieden nabij Vreeland. Aanleiding voor de inventarisatie vormde het feit dat er geen ornithologische gegevens van dit gebied beschikbaar waren. Voor de Avifauna van Midden-Nederland (Alleijn et al., 1971) is de polder indertijd wel geïnventariseerd, maar maakte toen deel uit van een groter telgebied waarin de gegevens zonder specificatie zijn opgenomen.

Het nu volgende verslag geeft de resultaten weer die verkregen zijn in het broedseizoen 1978 en is een poging om aan te geven welke (vogelkundige) waarde de polder Dorssewaard heeft.

Van enkele soorten worden ook de beschikbare gegevens van buiten het broedseizoen vermeld.

Grootte, ligging en terreinbeschrijving: De polder Dorssewaard is ongeveer 163 ha en ligt ten noordoosten van het dorp Vreeland in de gemeente Loenen. Aan de westzijde wordt de grens gevormd door het riviertje de Vecht. Waar het Hilversums Kanaal in de Vecht uitmondt, begint de oostgrens die doorloopt tot de Kleizuwe. Deze geasfalteerde weg vormt van Vreeland tot de molen "Gabriël" de zuidgrens. Een groot deel van de polder, die ca 0.3 - 0.5 m beneden NAP ligt, wordt beheerst door een aantal kronkelende sloten.

Vermoedelijk zijn dit overblijfselen van een vroeger krekensysteem. Ongetwijfeld zijn het er eertijds meer geweest en is een deel gedempt of vergraven tot de rechte sloten die nu al op vele plaatsen te vinden zijn.

De gemiddelde grondwaterstand komt vrijwel nooit hoger dan 40 cm onder het plaatselijk enigszins reliëfrijke maaiveld. Het water wordt door twee elektrische gemaaltjes op de Vecht uitgeslagen.

Centraal ligt het weidegebied met een oppervlakte van ca 56 ha., waarin de boomgaarden (11 ha) uitlopen. Een drietal boomgaarden behoort tot het zgn. laagstamtype; de overigen zijn hoogstamboomgaarden en van veel belang voor vogels.

Verder zijn er twee akkers met een gezamenlijk oppervlak van 4 ha. In het grasland staan een wilgenrij en een elzensingel, hiernaast vormen de windsingels van de laagstamboomgaarden opvallende elementen.

De bebouwing bevindt zich langs de Vechtoever en de Kleizuwe. De bouwsels worden goed afgeschermd door de boomgaarden, singels en ander opgaand geboomte, waardoor er landschappelijk geen storend effect ontstaat. Hiertussen staan hier en daar ruigtes o.a. in de vorm van een braamstruweel en liggen er enkele volkstuintjes.

De zuidwesthoek bevat nog een afgesloten Vechtarm, waarlangs parkachtig bos aanwezig is. Langs het riviertje de Vecht ligt nog een klein buiten, "Vreedendorst", omgeven door een parkachtig bos en boomgaarden.

Het dorpje VREELAND: Het grootste deel van het dorp (de kern) bevindt zich aan de oostzijde van de Vecht. Karakteristiek zijn de statige

herenhuizen langs het riviertje met de vele lei-linden. Ook bevindt zich hier nog een laagstamboomgaard en achter de plaatselijke drukkerij een prachtige hoogstamboomgaard, welke aansluit bij de afgesloten Vechtarm.

De Vecht van Vreeland tot "de Nes": Op enkele plaatsen is aan de oostoever een rietkraag aanwezig.

De Kleizuwe: Hiermee bedoelen we het gebied tussen het weggetje "de Kleizuwe" en de provinciale weg (Vreelandse weg). Het bestaat uit elzenbroekbos, extensief beheerde graslandjes en enige grote parkachtige tuinen. Aan de zuidwestzijde bevindt zich het plaatselijke voetbalveld. Langs de provinciale weg ligt een brede sloot met enige plasjes.

Methode: De inventarisaties zijn uitgevoerd met de territoriummethode. Iedere vogel die zang- of andere baltsactiviteiten vertoonde werd ingetekend op een kaart, schaal 1:7800, waarop ook nestvondsten, oudervogels met voer of jongen werden vermeld. Aan het eind van het seizoen zijn al deze kaarten samengevoegd en is van elke soort een aparte kaart gemaakt waarop alle gegevens zijn ingevuld. Als criterium is aangehouden dat een soort tenminste drie maal, gespreid over het seizoen, op een zelfde plaats moet zijn waargenomen om voor een territorium in aanmerking te komen. Van enkele soorten waarvan minder dan 3 waarnemingen op één plaats zijn gedaan, maar waarvan het broeden aannemelijk is, zijn schattingen toegevoegd. Bv. o - 1 wil zeggen mogelijk 1 territorium, 2 - 4 beduidt zeker 2 territoria, mogelijk 4. Vooral het gebied "de Kleizuwe" is niet altijd door alle inventariseurs gedaan. Vandaar dat er voor dit gebiedje meer schattingen zijn gegeven. De vroege ochtendinventarisaties vingen een half uur tot drie kwartier voor zonsopgang aan. De data hiervan waren 22 februari, 2, 16 en 28 april, 1, 7, 13, 20, 21, 3n 27 mei, en 3, 8 en 25 juni. Elke ronde duurde gemiddeld drie tot vier uur. Speciaal voor de uilen zijn een tweetal avondinventarisaties gehouden op 26 februari en 18 maart.

SOORTENLIJST BROEDVOGELS:

	Vecht	Dorsse- waard	Klei- zuwe +dorp		Vecht	Dorsse- waard	Klei- zuwe +dorp
Fuut	3	-	2	Kleine Karekiet	5	-	-
Wilde Eend	-	15	3-5	Bosrietzanger	-	1-2	0-1
Knobbelzwaan	-	-	1	Rietzanger	-	-	2
Torenvalk	-	0-1	-	Spotvogel	-	6	2-3
Fazant	-	-	1	Zwartkop	-	1	0-1
Waterhoen	-	2	2-3	Tuinfluitcr	-	0-2	4
Meerkoet	1-2	-	2-3	Grasmus	-	2-3	1
Kievit	-	5	-	Braamsluiper	-	0-2	-
Grutto	-	1	-	Fitis	-	5	8-10
Tureluur	-	0-1	-	Tjiftjaf	-	5	6-9
Holenduif	-	1-2	-	Gr. Vliegenvanger	-	6	2-3
Houtduif	-	7	3-6	Bonte Vliegenvang-	-	2	-
Turkse Tortel	-	3	1	Koolmees	-	7	4-5
Koekoek	-	1-2	0-1	Pimpelmees	-	4	1-2
Bosuif	-	1	-	Matkopmees	-	-	0-1
Gierzwaluw	-	-	x	Staartmees	-	0-1	0-1
Grote Bonte Specht	-	2	0-1	Boomklever	-	1	-
Veldleeuwerik	-	1	-	Boomkruiper	-	1-2	1
Boerenzwaluw	-	12-17	3-5	Groenling	-	5	1
Huiszwaluw	-	6-8	1	Putter	-	0-1	-
Witte Kwikstaart	-	3	0-1	Kneu	-	-	0-1
Winterkoning	-	8	9-12	Goudvink	-	1	-
Heggemus	-	3	2-3	Vink	-	9	6-8
Grote Lijster	-	1	-	Huisms	-	> 53	15-25
Zanglijster	-	4	2-3	Ringmus	-	3-7	1-3
Merel	-	10	4-6	Spreeuw	-	> 5	5-10
Gekr. Roodstaart	-	1	1	Zwarte Kraai	-	-	0-1
Roodborst	-	1	2	Ekster	-	0-1	1

x = aanwezig

Aantal soorten: Vecht - 3
Dorssewaard - 39 + (6)
Kleizuwe + Dorp - 33 + (10)

BEHANDELING VAN ENIGE SOORTEN:

Fuut: Broedt niet in de polder Dorssewaard, wel 3 paren in de Vecht en 2 paren in gebied de Kleizuwe.

Blauwe Reiger: Regelmatig enige exemplaren langs de slootkanten.

Purperreiger: Eenmaal fouragerend waargenomen op 25 juni.

Knobbelzwaan: Een broedpaar (met nest) in de Kleizuwe. In de Dorssewaard regelmatig buiten broedseizoen fouragerend. Maximaal aantal 24 op 22 februari.

Boomvalk: Een waarneming van een exemplaar overvliegend op 1 juli.

Torenvalk: Regelmatig waargenomen, mogelijk 1 broedpaar. Vermoedelijk ook broedend in de molen "Gabriël".

Fazant: Eén territorium in de Kleizuwe.

Meerkoet: Niet in de Dorssewaard, 1-2 paren in de Vecht en 3 in de Kleizuwe.

Scholekster: Regelmatig fouragerend, broedt in de aangrenzende polders.

Wulp: In het winterseizoen vaak in groepje fouragerend.

Steenuil: Volgens een inwoner van Vreeland (hr. Aalderink) tot 1977 regelmatig gehoord en gezien nabij de oude Vechtarm.

Gierzwaluw: Broedvogel in het oude dorp Vreeland, het aantal is niet bekend. Regelmatig fouragerend boven de polder.

IJsvogel: Heeft in het verleden in de Oude Vechtarm gebroed, ook in 1978 waargenomen, 1 exemplaar op 2 april.

Spotvogel: Vanwege het nog vrij gave karakter van de randen van de Dorssewaard nog in redelijk aantal aanwezig.

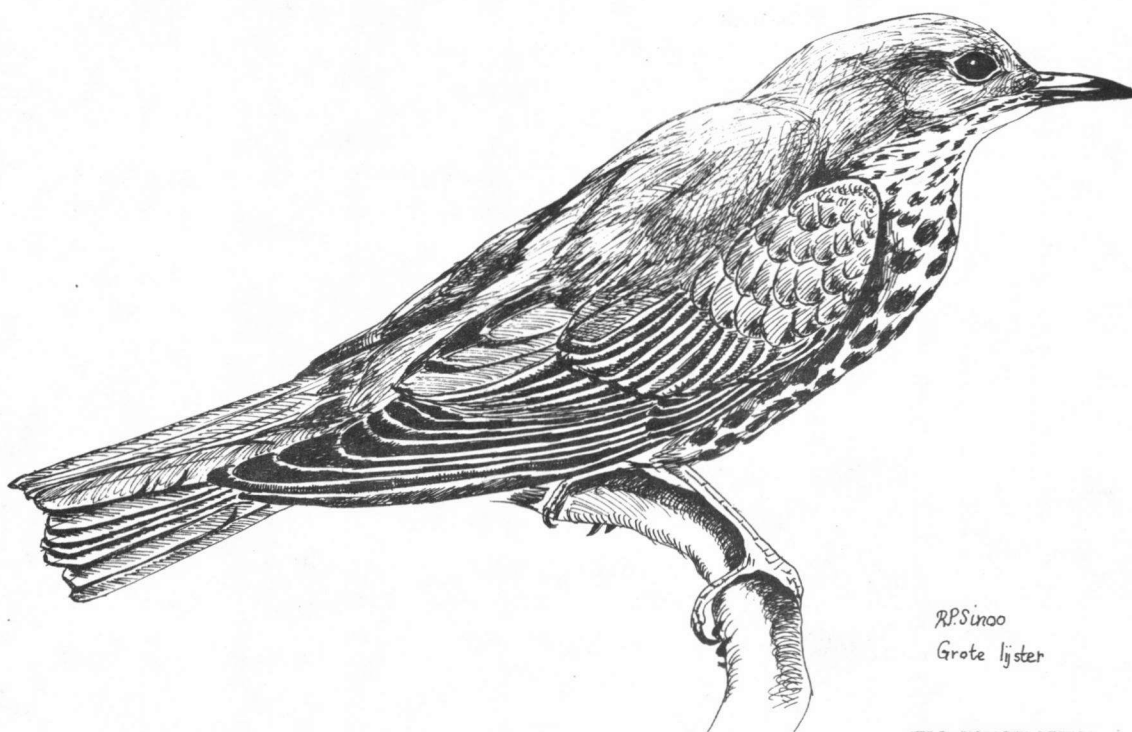
Braamsluiper: Moeilijk te inventariseren soort. Zingt soms zeer uitbundig en lang en soms nauwelijks. Twee zingende mannetjes gehoord rond de oude Vechtarm.

Grauwe Vliegenvanger: Deze soort is hier nog in redelijk aantal aanwezig. Indien de hoogstamboomgaardjes (om de boerderijen en groter tuinen) verdwijnen zal ook de Grauwe Vliegenvanger sterk achteruitgaan.

Bonte Vliegenvanger: Beide paren broedden in nestkastjes die hingen in hoogstamboomgaardjes om de oude Vechtarm.

Grote Lijster: Een broedgeval op het landgoed "Vreedendorst".
Jongen waargenomen.

Boomklever: Een paar om de oude Vechtarm.

Putter: Broedt zeer waarschijnlijk wel in het gebied. Meerdere waarnemingen van overvliegende exemplaren (maximaal 3).

Goudvink: Een paar nabij oude Vechtarm.

Roek: Een waarneming van een fouragerend exemplaar op 28 april. Helaas is deze vogel in het verleden uitgeroeid. Vreeland bezat in 1936 nog 26 paren, 1943 nog 12 en in 1944 nog 2. Een vogel die karakteristiek voor een dorpje als Vreeland zou moeten zijn.

RESULTATEN:

1. Polder Dorssewaard. Het graslandgebied is arm aan soorten en aantallen. Hier komen Wilde Eend, Kievit, Grutto en Veldleeuwerik voor. Het is voor weidevogels van weinig belang. De waarde van dit gebied zit in de randen met de hoogstamboomgaarden en andere begroeiingen. In het bijzonder het gebied bij de oude Vechtarm valt hierbij op. Hier hielden zich zo'n 30 broedvogelsoorten op. Soorten als Waterhoen, Bosuil, Roodborst, Bonte Vliegenvanger, Boomklever en Goudvink broeden alleen daar. De Boerenzwaluwen zaten langs de Kleizuwé en de Vecht in schuurtjes en boerderijen. Zolang deze bouwsels maar blijven staan, zal de soort zich daar goed kunnen handhaven. Wanneer ook hier, zoals elders in den lande moderne bedrijfsgebouwen komen ziet het er somber uit. De boomgaarden en kleine ruigter herbergden Spotvogel, Grasmus, Fitis, Tjiftjaf, Vink en Grauwe Vliegenvanger. Vooral soorten als Spotvogel en Grauwe Vliegenvanger zullen minder worden als de boomgaarden verdwijnen. De Steenuil, waarvan wordt verondersteld dat hij in de polder broedde, bleek ondanks herhaald inventariseren niet meer aanwezig. ►

In februari waren nog kalkstrepen in een knotwilgenrij gevonden. Van Ommen en Braaksma (1969) vermelden over deze soort "Prof. Slotemaker de Bruine hoorde de roep van de soort dit jaar voor het eerst sedert jaren weer in de Dorssewaardse polder. Vermoedelijk is dit exemplaar dat afkomstig is van een paar dat tot 1968 op het Waterleidingterrein broedde".

De Bosuil is kennelijk al lang broedvogel van het gebied, want op 24.6.1969 zat een exemplaar in een boomgaard (Braaksma en Van Ommen, 1969).

Enige verbazing wekte het feit dat de gemeente Loenen met chemische bestrijdingsmiddelen het voetpad langs de oude Vechtarm bespoot. De gevolgen voor de flora en mikro-organismen zullen niet gering zijn. We zullen de gemeente er naar vragen.

2. Het dorpje Vreeland. De aantallen Huismussen en Spreeuwen zijn waarschijnlijk veel te laag weergegeven, maar hebben voor de broedvogellijst niet zo veel waarde. Ook broedden er Huis- en Gierzwaluwen.
3. De Vecht. De rietkraagjes zijn van belang voor de Kleine Karekiet, Meerkoet en Fuut.
4. De Kleizuwe. Onverwacht rijk aan kleine zangvogeltjes, hetgeen waarschijnlijk te danken is aan de geïsoleerde ligging en het extensieve gebruik van het gebiedje.

MEDEWERKERS:

Het samenstellen van dit verslag zou niet mogelijk geweest zijn zonder de hulp van degenen die er op uit trokken om te inventariseren.

Het waren: P. Dieperink, N.J. Dwars, L.J. Dwars-van Achterbergh, O. de Graaff, A. Griffioen, E. de Haan, J. Harder, W. v.d. Hijden, D.A. Jonkers, F. v. Klaveren, N. Klippel, R.G. Moolenbeek, S.H. Poelstra, C. Rosier, F.G. Rijnja, J.P. Seyffert, A.P. Vermeule, Y.S. Vogel en J. v.d. Werff.

Dank komt eveneens toe aan A.J. Aalderink voor het geven van waardevolle inlichtingen.

LITERATUUR:

- Braaksma, S. 1969. Gegevens over de fauna van de gemeente Loenen. Gestencild rapport.
- Braaksma, S & F. van Ommen. 1969. Excursieverslag van de landgoederen Sterrenschans en Over-Holland. Gestencild rapport.
- Dijk, G. van. 1975. Excursierapport polder Dorssewaard. S.B.B. Gestencild rapport.
- S.B.B. 1976. Overzicht van de natuurwetenschappelijke waarden in de gemeente Loenen. S.B.B. Gestencild rapport.
- Stiboka. 1970. Bodemkaart voor Nederland, blad 31 Oost-Utrecht.

HUISZWALUWTELLING 1979

P.W. Dieperink

Inleiding: Naar aanleiding van het grote succes van de in 1978 georganiseerde huiszwaluwteiling werd in 1979 het Gooi en omstreken wederom uitgekamd op de bekende bolvormige nesten, grotendeels door dezelfde tellers. Het doel hiervan was om een nog beter overzicht te krijgen van de verspreiding in ons werkgebied (immers, niet alle gebieden waren even goed geteld in '78, sommige zelfs in 't geheel niet), meer inzicht te krijgen in de nestplaatskeuze van de huiszwaluw en tenslotte iets te weten te komen over het aantalsverloop over meerdere jaren.

Ook in 1980, dus dit jaar, is het de bedoeling dat deze telling herhaald wordt.

Methode: De opzet van de telling was dezelfde als die van de voorgaande: het Gooi en omstreken werd ingedeeld in ongeveer 25 telgebieden, die elk door 1 of meerdere tellers werd onderzocht op huiszwaluwnesten in de periode juni - september (in de meeste gebieden werd tussen half juli en half augustus geteld). Hierbij werden op de telformulieren de gevonden nesten met de bijbehorende adressen ingevuld en, indien mogelijk, werd ook vermeld of de nesten wel of niet bewoond werden door huiszwaluwen.

In de praktijk bleek al snel dat het controleren van de nesten op bezetting een tijdrovende zaak was, zodat maar weinig tellers er op gelet hebben. Gevraagd werden verder nog de windrichting van het nest en of het huis/gebouw vóór of na 1960 gebouwd was.

Resultaten: Zoals al snel bleek, toen de eerste telresultaten binnen waren, zijn de aantallen gevonden nesten in veel telgebieden lager dan in 1978. Het duidelijkst wordt dit geïllustreerd door de telresultaten van de Gemeente Huizen, waar van alle gemeenten de meeste huiszwaluwen broeden, en welke in beide jaren nauwkeurig geteld is. Werden hier in 1978 nog 221 nesten gevonden, in 1979 waren dit er maar 167. In andere gebieden werden weer duidelijk méér nesten gevonden, maar het lijkt onverstandig om dan te zeggen dat er dan ook altijd méér huiszwaluwen hebben gebroed. Immers, de meeste tellers zullen in 1979 meer aandacht hebben geschonken aan wijken, gebieden of gebouwen die zij het jaar daarvoor minder nauwkeurig geteld hadden. Voor de rest zullen de meeste plaatsen, waar in 1978 nesten gevonden werden, in 1979 wel gecontroleerd zijn, met uitzondering van Vreeland, Hollandsche Rading en Muiden, waar in het geheel niet geteld werd, en Eemnes, welke gemeente gedeeltelijk gedaan werd. Van Nieuwersluis en Muiderberg kwamen nog resultaten na van de telling in 1978. Deze zijn in tabel I verwerkt, zodat het totaal aantal gevonden nesten van 1978 hoger wordt dan uit het verslag in Korhaar nr. 3, 13e jaargang, blijkt. In 1978 werden er, zoals Tabel I laat zien, 1039 nesten geteld en 1127 geschat. Voor 1979 zijn deze aantallen 927 en 1067.

Uitgaande van 1 nest = 1 broedpaar kom je dan op 1100 - 1200 broedparen voor 1978 en 1000 - 1100 voor 1979.

Voor geheel Nederland zijn al eerder globale tellingen gedaan. Aan het eind van de jaren zestig kwam men tot een aantal broedparen tussen de 70.000 en de 100.000. Dit aantal daalde later iets tot naar schatting 77.000 broedparen in de Atlas-periode ('73-'77).

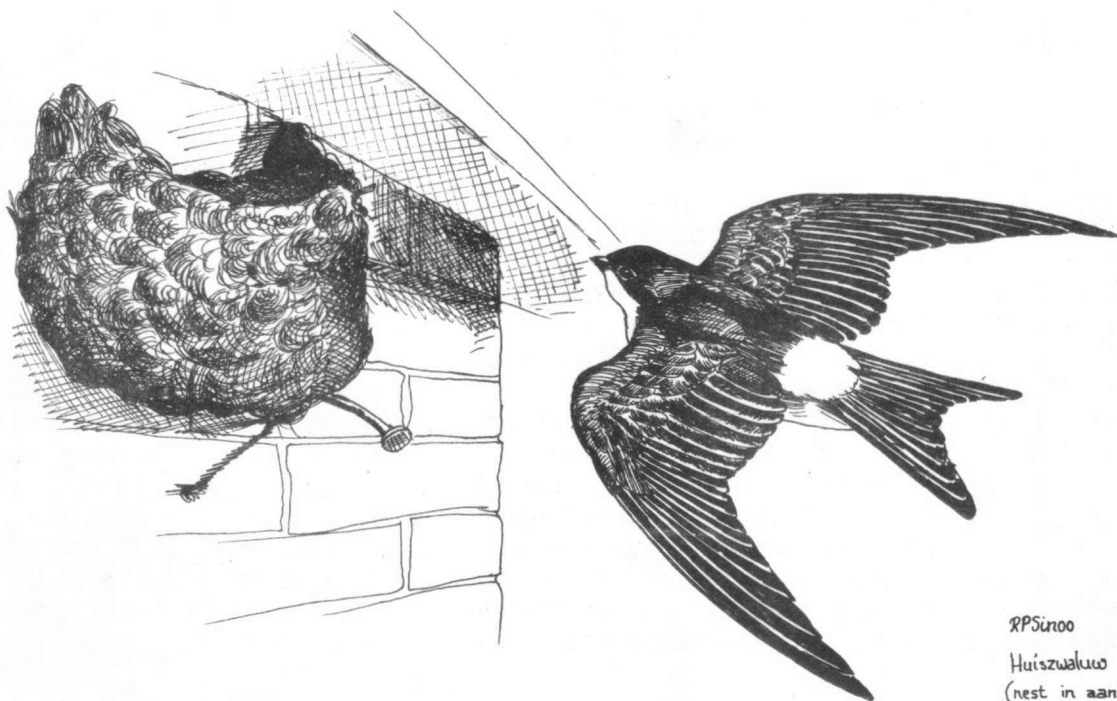
Gemiddeld genomen over geheel Nederland is dit 50 paar per $5 \times 5 \text{ km}^2$ - blok. Ons huiszwaluwen-telgebied is globaal 13 van deze zogenaamde Atlas-blokken groot, dus dat zou 650 broedparen geven bij de landelijke dichtheid. Er werden naar schatting gemiddeld 1100 broedparen over beide jaren gevonden, dus de dichtheid van huiszwaluwen is in het Gooi en omstreken duidelijk hoger dan die van geheel Nederland. Gezien het karakter van ons gebied is dat niet zo vreemd maar daar staat tegenover, dat het ontbreken van geschikt bouw materiaal voor het nest hier soms een beperkende factor is.

TABEL I Per gemeente het aantal gevonden en geschatte huiszwaluwnesten in 1978 en 1979 en de eventuele voorkeurswindrichting in die gemeente.

Gemeente/plaats	1979		1978		voorkeurswindrichting
	aantal nesten geteld --	schatting	aantal nesten geschat -	schatting	
Blaricum	55	55	46	46	N
Laren	2	2	2	2	
Loenen	49	49	54	58	NW
Vreeland	x	15	13	15	ZO
Hollandsche Rading	x	10	10	10	
Huizen	167	167	221	221	
Naarden	24	44	34	34	ZO
Hilversum	-	-	-	-	
Bussum	7	7	17	17	
Eemnes	33	50	40	50	
Eembrugge	54	54	27	27	ZO en ZW
Eemdijk	13	13	9	9	NW
Weesp	76	76	46	65	N en NW
Nigtevecht	20	20	26	26	
Nederhorst den Berg	40	40	56	60	N
Loosdrecht (+Breuker- lerveen)	153	153	86	110	N
Ankeveen	27	27	27	27	
's-Graveland	65	65	81	81	N
Kortenhoef	48	48	49	49	N
Nieuwersluis	12	12	6	10	
Muiden/Muiderberg	82	160	189	210	
	927	1067	1039	1127	

(x = niet geteld; - = geen nesten)

RPSinoo
Huiszwaluw
(nest in aanbouw)

Behandeling per Gemeente/Plaats (tussen haakjes de tellers):

Blaricum (P. Dieperink). Volledig geteld. 55 nesten gevonden, waarvan 53% aan nieuwbouwhuizen. Het hoogste aantal nesten aan één gebouw bedroeg slechts 3.

Laren (P. Dieperink). Volledig geteld. Evenals in 1978 slechts 2 nesten gevonden aan een boerderij langs de rand van het dorp.

Loenen (J.P.Seyffert). Volledig geteld. Van de 49 nesten zaten er 41 aan nieuwbouwhuizen (= 83%).

Vreeland: Dit jaar niet geteld; geschat aantal nesten: 15.

Hollandsche Rading (W.Loode): Tot nu toe nog geen verslag ontvangen van dit gebied. Geschat aantal nesten: 10 stuks.

Huizen: (W.Cohen en A.Pluister). Volledig geteld. De daling van 221 naar 167 nesten is opmerkelijk, maar komt hoofdzakelijk voor rekening van de Havenstraat, waar 115 nesten geteld werden tegen 155 in 1978. De grootste kolonies hier werden gevonden in de Havenstraat nr. 83, 73/75 en nr. 95 met resp. 56, 27 en 26 nesten.

Naarden: (H.W.Reddingius-Schreuder en A.Pluister). De vesting werd volledig geteld. Hier werden 24 nesten gevonden aan oude gebouwen (waarvan 12 bij de kazerne) tegen slechts 12 in 1978. Bij de Chemische Fabriek Naarden werd niet geteld, schatting 20 nesten en bij de paardenstal in Valkeveen werden geen nesten gevonden (1978: 3).

Hilversum: (J.Harder en N.Klippel). Volledig geteld. In geheel Hilversum werden wederom geen nesten gevonden evenals in het gebied ten oosten van het Naardermeer (gemeente Naarden, Bussum) en de Hilversumse Meent, waar ze toch wel te verwachten zijn.

Bussum: (F.G.Rijnja). Volledig geteld. 7 nesten gevonden, tegen 17 in 1978. Grootste aantal nesten aan de Koedijklaan 15: 4 stuks.

Eemnes: (M. van Houten). Onvolledig geteld, evenals bij de vorige telling. Helaas werden alleen de Wakkerendijk, de Meentweg en de Noordbuurt geteld, alwaar resp. 24, 9 en geen nesten werden gevonden.

De grootste kolonie was hier Wakkerendijk 188a met 8 nesten. Voor de wijk achter de R.K.-kerk en de Laarderweg werden geen tellers gevonden; er broedden daar zeker huiszwaluwen. Er werden dus in totaal 33 nesten geteld maar een schatting van 50 nesten is waarschijnlijk nog voorzichtig.

Eembrugge: (K. van Lambalgen). Volledig geteld. Er werden 54 nesten gevonden, waarvan 9 aan een boerderij in de Eempolder. In 1978 27 nesten gevonden. Grootste kolonies: Eemweg 106 met 20 nesten en Zuidereind 1 met 11 nesten. Er werden maar 6 nesten aan nieuwe gebouwen gevonden (= 11%).

Eemdijk: (K. van Lambalgen). Volledig geteld. 13 nesten gevonden tegen 10 in 1978. Grootste aantal nesten: 6 stuks aan Vaartweg 5.

Nigtevecht: (J.W. van Galen Last). Volledig geteld. 20 nesten gevonden tegen 26 in 1978. Het maximum aantal nesten aan één gebouw bedroeg 3.

Weesp: (L. Beukeboom en J.W. van Galen Last). Deze keer wel volledig geteld. Er werden 37 nesten gevonden in het gebied ten zuiden van de Vecht en ten oosten van de Van Houtenlaan (in 1978 hier 46 nesten), met als grootste concentratie Utrechtseweg 118 met 9 nesten. In het overige deel van Weesp werden 39 nesten gevonden, waarvan 10 stuks bij 's-Gravelandseweg nr. 35. In totaal dus 76 nesten.

Nederhorst den Berg: (A. & T. Stoker en W. v.d.Hijden). Volledig geteld. Hier 40 nesten gevonden tegen 60 in 1978, een duidelijke terugval dus. Het hoogste aantal nesten, namelijk 7, werd gevonden aan een boerderij, Eilandseweg nr. 7. Aan nieuwbouwhuizen werden 6 nesten gevonden (= 15%).

Loosdrecht (+Breukelerveen): N.J.Dwars en H.W. de Soete). Volledig geteld. Er werden maar liefst 153 nesten gevonden, waarvan een groot deel aan de Oud- en Nieuw Loosdrechtsedijk. In 1978, toen het gebied onvolledig geteld werd, werden er 86 nesten gevonden.

Het totaal aantal nesten werd toen geschat op 110, hetgeen achteraf te laag is geweest. Aan de Horndijk werden 2 nesten gevonden (1978: geen). Op de Oud-Loosdrechtsedijk 110 werden 14 nesten aan één gebouw gevonden.

Ankeveen: (J.Hartog en F.v.Klaveren en R.G.Moolenbeek). Volledig geteld. Er werden 27 nesten gevonden, hetzelfde als in 1978. In Stichts Ankeveen werden 4 nesten gevonden, in Hollands Ankeveen 20 en langs de Herenweg 3 nesten. Hiervan bevonden zich 14 nesten (= 52%) aan nieuwbouwhuizen.

's-Graveland: (F. v. Klaveren en J.van Oord). Volledig geteld. Er werden duidelijk minder, nl. 65 nesten, geteld dan de 81 in 1978. Aan de Joh.Burgelaan nr. 27 werden 14 nesten geteld.

Kortenhoef: (F. v. Klaveren en J.van Oord en A.Vermeule). Volledig geteld. Hier 48 nesten gevonden waarvan 5 in de nieuwbouwwijk en 29 aan de Kortenhoefsedijk. Het hoogste aantal nesten aan één gebouw bedroeg 6 (Kortenhoefsedijk nr. 96).

Nieuwersluis: (J.P.Seyffert). Volledig geteld. Er werden in eerste instantie bij de telling in 1978 geen nesten gevonden maar achteraf bleek dat er toch 6 nesten zaten. In 1979 werden er 12 nesten gevonden, alle aan oude woningen.

Muiden/Muiderberg: (A.Vermeule en J.W. van Galen Last). In 1978 werden beide plaatsen onvolledig geteld en het aantal nesten werd voor Muiden op 40-60 en voor Muiderberg op 20-30 geschat. Daarnaast werden er nog 50 nesten in de Noordpolder geteld, waarvan 39 aan 2 huisjes langs het IJsselmeer. In de Gemeenschapspolder werden toen 7 nesten geteld. Later is gebleken dat Muiderberg toch geteld was, er werden maar liefst 92 nesten gevonden!

In totaal zijn dus in 1978 189 nesten geteld in beide plaatsen, de schatting is 210. Het is duidelijk dat dit gebied één van de belangrijkste huiszwaluwconcentraties van ons werkgebied herbergt.

In 1979 werden in Muiderberg 57 nesten gevonden en aan het gemaal langs het IJsselmeer 25, totaal dus 82. Voor Muiden en de overige gedeelten van de Gemeenschapspolder en de Noordpolder, die helaas niet geteld werden, wordt het aantal nesten op 80 geschat.

Kolonies

Bij de vorige telling hadden wij in ons werkgebied totaal 7 kolonies gevonden, d.w.z. gebouwen met meer dan 10 nesten eraan. Deze keer waren het er 10, en wel de volgende:

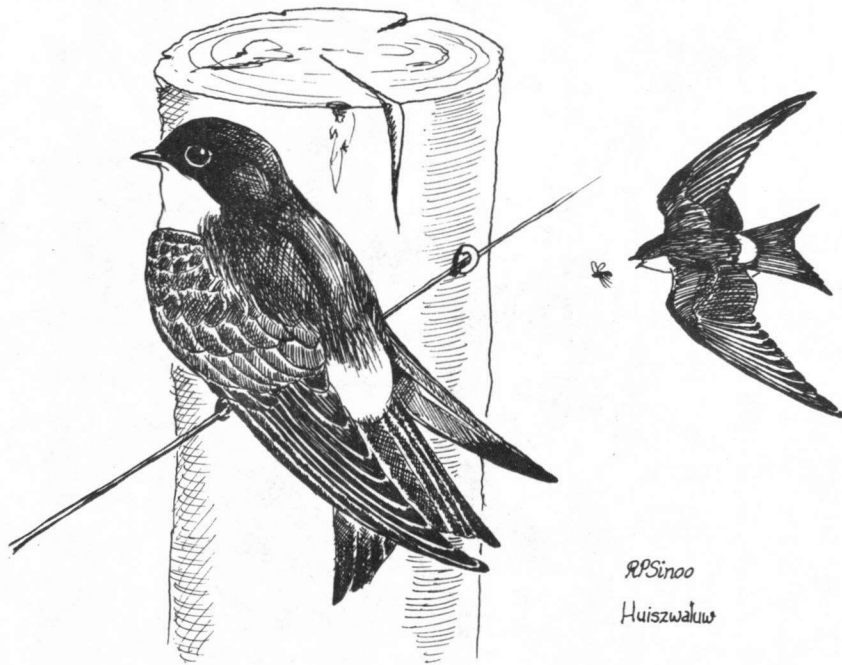
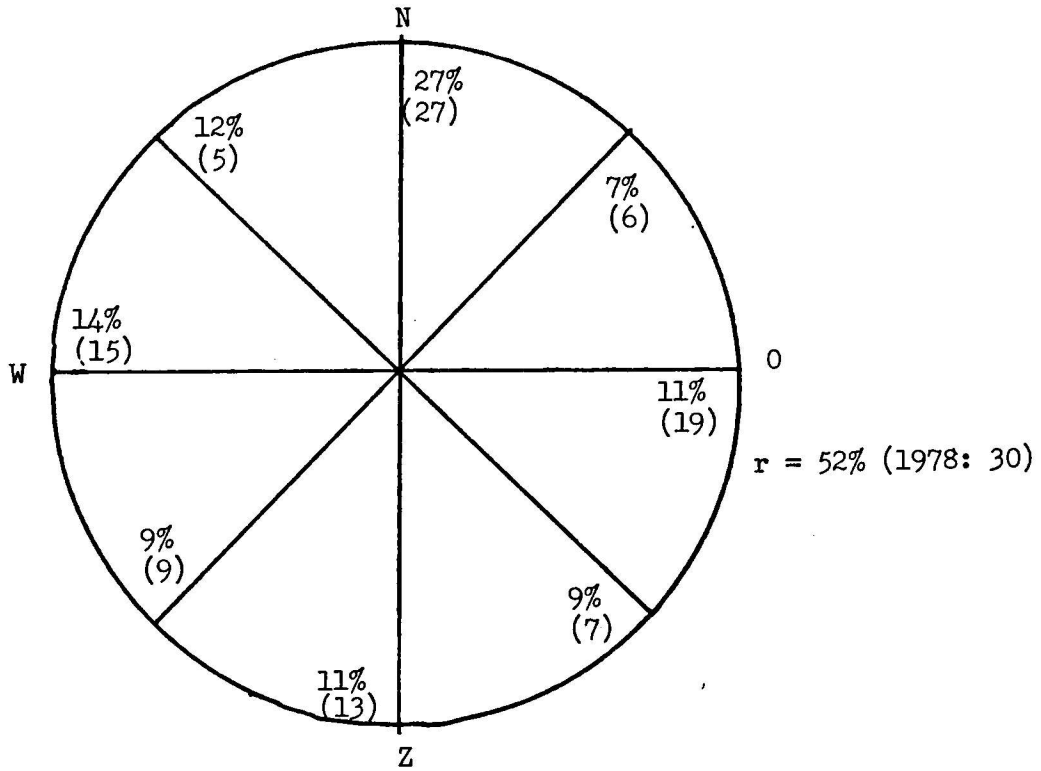
Huizen	:Havenstraat 83	56 nesten (in 1978 hier 84 nesten!)
	" 73/75	27 "
	" 95	26 " (in 1978 hier 60 nesten!)
Naarden	:kazerne	12 "
	Chem.Fabr. Naarden	20 " (schatting)
Eembrugge	:Eemweg 106	20 "
	Zuidereind 1	11 "
Loosdrecht	:Oud-Loosdrechtsedijk 110	14 "
's-Graveland	:Joh.Burgerlaan 27	14 "
Muiden	:Noordpolder (gemaal)	25 "

In 1979: 10 kolonies met samen 225 nesten = 24% van totaal aantal getelde nesten
In 1978: 7 kolonies met samen 246 nesten = 24% van totaal aantal getelde nesten

Voorkeurswindrichting van de nesten:

Door veel waarnemers werd de windrichting dit keer wat nauwkeuriger opgegeven en is nu ook van veel méér nesten bekend, namelijk 486 (= 52%).

In tabel I is te zien hoe de voorkeursrichting (of richtingen) per gemeente was in 1979. Uit de onderstaande grafiek valt nu duidelijk op te maken dat de richtingen N - NW - W favoriet zijn en dat het zuiden juist gemeden wordt. Dit laatste gaat ook bij nestkasten op en houdt verband met de felle middagzon die de temperatuur binnen de huiszwaluwnesten of nestkastjes aardig kan doen oplopen (broeikas-effect). De windrichtingverdeling klopt aardig met wat in 1978 gevonden werd en in de grafiek tussen haakjes staat.

Houtkleur:

Ook al was dit niet een gevraagd onderdeel van de telling, een aantal tellers hebben er toch op gelet. Bijna allen kwamen tot de conclusie dat de nesten vrijwel zonder uitzondering steeds op een lichte ondergrond waren bevestigd. Wat het aantal uitzonderingen betreft, gedacht moet worden aan enkele procenten (1 - 5%) van het totaal aantal nesten, beslist niet meer.

Alleen in Eemdijk en Eembrugge, waar er speciaal op gelet was door K. van Lambalgen, was deze verhouding geheel anders:

	Nesten op <u>donker</u> hout	<u>licht</u> hout
Eemdijk	3 (= 23%)	10
Eembrugge	27 (= 60%)	18
	30 (= 52%)	28

In beide plaatsen samen gezien bevond 52% van het aantal nesten zich op een donkere ondergrond, hetgeen opmerkelijk is. Kennelijk waren er vooral in Eembrugge weinig gebouwen, die broedgelegenheid hadden én een witte ondergrond. De huiszwaluwen moeten a.h.w. een "instinctieve barrière" nemen, voordat ze op donker hout hun nest bouwen, maar misschien is dit geen probleem meer als er al enkele jaren op dit donkere hout genesteld is (een soort "wennen" dus). Het zou leuk zijn als er bij de volgende telling door meer waarnemers op gelet wordt.

Samenvatting en conclusies:

In 1979 hebben er naar schatting 1000-1100 paren huiszwaluwen genesteld tegen 1100 - 1200 in 1978.

Het aantal paren is in ons werkgebied in de laatste 10 jaren toegenomen terwijl landelijk gezien de populatie iets afnam. De dichtheden zijn hier hoger dan die van geheel Nederland. Een voortzetting van deze telling is zeker de moeite waard en hopelijk worden Eemnes en Muیدن dan ook volledig geteld, zodat het verspreidingsbeeld dan (bijna) volledig is.

ALLE TELLERS EN HELPERS BEDANKT !!!

Literatuur: R.G.Moolenbeek en P.Dieperink (1978). De huiszwaluw als broedvogel in het Gooi, Vechtplassen en Eemgebied. Korhaan 13, no. 3, blz. 81 - 87.
Teixeira, R.M. (1979). Atlas van de Nederlandse Broedvogels, blz. 237.

W.E. Cohen

Collegialiteit bij ganzen

De eerste februari, namiddag, Dammerkade.

Na een heerlijke wandeling met hele leuke waarnemingen, waaronder vier soorten ganzen, Nonnetjes, een Blauwe Kiekendief ^o en overvliegende Kieviten, wachtte me nóg een leuke ervaring.

Lopende richting Ankeveen kwam mij van links een groepje Rietganzen van negen exemplaren tegemoet. Ik bekeek ze even en wilde verder lopen tot ... ik een ander exemplaar achter de groep aan zag vliegen. De vogel had het duidelijk moeilijk de groep bij te houden en riep voortdurend een iets kreunend "uhk - uhk". Toen de gans de groep op enkele meters afstand genaderd was, hield opeens het puntje van de groep, "de leider", halt in de lucht, door, bijna rechtop, als een Torenvalk te gaan bidden. Hierdoor stopte de hele groep en sloot de los vliegende gans aan bij de groep. Deze hele gebeurtenis duurde maar enkele seconden.

We wisten al dat ganzen intelligent waren, maar dat ze, een beetje houderig uitgedrukt, ook nog collegiaal zijn moet toch eigenlijk wel als iets bijzonders gesteld worden in een vogelwereld waar elk dier, zelf moet zorgen in leven te blijven.

Fred van Klaveren ◀

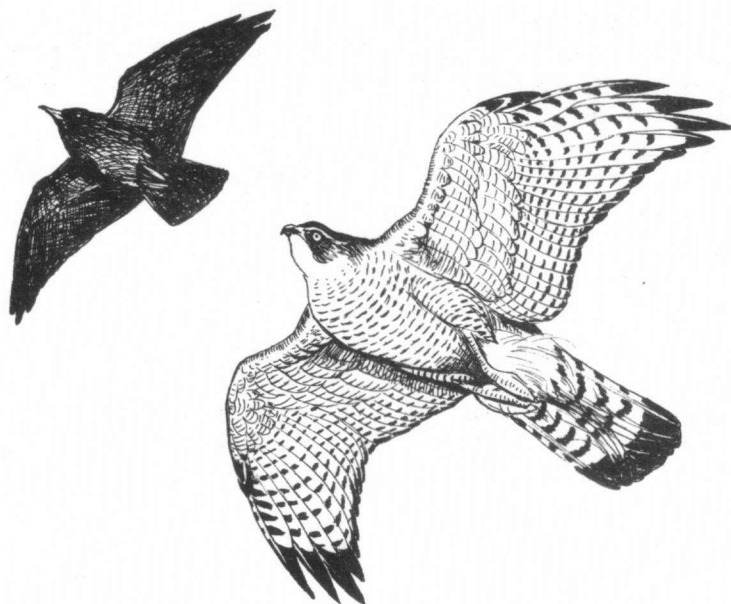
► Verslag van de ochtendexcursie op 23 februari 1980 langs de IJsselmeerkust voor Magdaleen

In fris, druilerig weer verzamelden we ons (10 leden) voor een ochtendwandeling met Rob van Maanen. Bij het beginpunt liet een Kievit al wat lentegeluiden horen.

Onder Rob's rustige leiding liepen we een stukje de Huizer pier op, waar we een Rietgans zagen, die niet getuigde van een al te beste lichamelijke conditie. Rond de pier zwommen veel Futen (een enkele al baltsend), vier Grote Zaagbekken, vier meeuwensoorten (sommige Kekomseuwen al met een prachtige bruinzwarte kop).

Bloeiend klein hoefblad stond er ook. ►

Bij het waterzuiveringsbedrijf, vlakbij de pier, zat een Fazantehen op een heel hoog hek. 's Nachts zitten daar ook duizenden Spreeuwen in het riet te slapen. Eerder deze week hadden Rob en de heer Pluister daat al een dwergvleermuisje gezien. Twee Sperwers komen regelmatig even bij de Spreeuwen buurten; later op de ochtend vonden we het resultaat daarvan: een geslagen Spreeuw.

RPSinoo

♀ Sperwer pakt Spreeuw

De eerste zang hoorden we van het Winterkoninkje, de Heggemus en de Koolmezen. Boven het riet, ver weg, vloog een wijfje Bruine Kiekendief, snel weer verdwijnend in de nevel. In het weiland voor de rietkraag hingen twee Torenvalkkasten van de heer Visser; twee vrouwtjes Torenvalk zaten al op wacht.

Vanaf de uitkijkpost op Magdaleen konden we prachtig de Bergeenden en Aalscholvers in hun broedkleed zien. Twee Staartmeesjes vlogen vlak voorlangs; de mezen en Boomkruipertjes vliegen niet meer in groepjes, maar alweer in tweetalletjes. De eerste voorjaarskenmerken in het vogelleven van deze beestjes.

In het riet onder de uitkijkpost riep een Waterral; grappig, want Rob had net wat over rallen verteld.

-- Beste mensen, ga niet het riet in; de vogels worden toch al zo gestoord door de watersport. --

Op de terugweg, door het bos, liet Rob ons een heleboel spechte-smidsen zien. Ook werd het nut van het naaldhout nog even geaccentueerd: in een dennenaanplant, in de buurt van een groot nest, zat al een Ransuil. In een bosje met vliegdennen fladderde zelfs al een Tjiftjaf, de zwarte pootjes waren goed te zien. Dit is wel een erg vroege waarneming; verleden jaar om deze tijd lag er nog sneeuw!

Tenslotte zagen we nog een Brilduiker over het Gooimeer vliegen en vertelde de heer Pluister ons nog veel over de plantesoorten, die wijzen op het verleden van de Gooimeerkust; het oude strand.

Er groeien hier nu nog veel zoutminnende planten, zoals de zandhaver en de zeepostelein.

Na drie uur wandelen, kwamen we weer bij de auto's en fietsen aan met de wetenschap, dat we blij mogen zijn met de grote diversiteit in dit stukje dierbaar Gooi!

N.B. Voor degenen, die zich daarvoor speciaal interesseren, nog het volgende: we zagen 39 vogelsoorten...

ONTVANGEN LITERATUUR

ARGUS, Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg. 4, november 1979/3:
Natuurbeheer en jacht, discussie n.a.v. de inleidingen op het Rin-colloquium van 23 september 1977.

DEN BOSCHRIETSANGHER, orgaan van de Vogel- en Natuurwacht voor 's-Hertogenbosch en omgeving, jrg. 7, no. 54, november 1979:
Onbegrip? (over jagers, jacht en natuurbeheer) - verslag van het weidevogelsymposium op 19 en 20 oktober 1979.

DUTCH BIRDING, tijdschrift van de Dutch Birding Association, jrg. 1, no. 1 1979:
Een overzicht van de waarnemingen van de Geelsnavelduiker uit begin 1979 - De Witbandzearend van Zuidelijk Flevoland - Een Steenarend overwinterend in de Wieringermeer - De Oehoe in Den Helder - De Palestijnse Bosuil in Israël - De Stelkluten van Almere - In 1979 opnieuw een Noordse Nachtegaal op Vlieland - Een Witwangstern bij Almere - een broedende Dougalls Stern, een kilometer buiten Nederland in 1979 - Telescopen uit Amerika.

FICEDULA, Orgaan van de Twentse Vogelwerkgroep, jrg. 8 no. 4, dec. 1979:
Verslag excursie Falstenbo - Merkwaardig gedrag van een Zanglijster - Purperreiger verongelukt in Twente - Vogels van het waterwingebied Enschede, waarnemingen, inventarisatie en nestkastresultaten - Nachtelijke Leeuwerikenvangst - Jacht en de Twentse Vogelwerkgroep.

DE FITIS, mededelingenblad VWG Haarlem, jrg. 15, no. 5, dec. 1979:
Kampje met de VWG op Terschelling en Vlieland van 13 - 21 oktober 1979 - Natuurbeheer in de A.W.-duinen.

DE GRUTTER, jrg. 3, no. 6, dec. 1979, Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek":
Ganzen aan de grond - Weidevogels en hun milieu (II), resultaten van een broedvogelinventarisatie van weidevogels in de Enge Wormer in 1974 - De herkomst van in de winter in de Zaanstreek verblijvende meeuwen en het gedrag van meeuwen in de winterperiode van 1978-1979.

DE KRUISBEK, verenigingsorgaan van de Vogelwacht Utrecht, jrg. 23, no. 1, januari 1980:
Een onderzoek naar het voorkomen van Bosuil en Ransuil in het Zuidelijk Vechtplassengebied.

DE LEPELAAR, Uitgave van de Ned.Ver. tot Bescherming van Vogels, nr. 66, jan/febr 1980:
Alarm voor de Griekse delta's - Ook de Kraanvogel is in gevaar - Ruigpootuil - Eidereenden in Nederland - De Camarque van het Noorden (Lauwersmeer) - De Zilverreigers van de Oostvaardersplassen - De Roek - Koolmees: symbool van jubilerend I.O.O..

Mededelingenblad K.N.N.V. V.W.G. Amsterdam, jrg. 17, no. 4, jan. 1980:
Kokmeeuwen, Huismussen en bruiloftsgangers (mieren) - Waarnemingen van een Bladkoninkje in het Amsterdamse Bos - 3e verslag van de Blauwe Reiger Werkgroep.

De MEERKOET, K.N.N.V.-VWG Wieringen en Wieringermeer, jrg. 4, no. 1:
Opmerkelijke waarneming van een grote groep Dwergmeeuwen - Zangvogels (verslag van een voordracht, gehouden door P. Zomerdijk).

MENS EN NATUUR, Landelijk tijdschrift IVN, jrg. 30. no. 6, december 1979:
Kon.Ned.Heide Mij. wil vooral het welzijn en de leefbaarheid bevorderen.

MENS EN VOGEL, Belgisch verbond tot Bescherming van Vogels, jrg. 17, IV-1979, 4e kwartaal:

Duizenden vogels verliezen het leven in gasvlammen op de Noordzee - Franse jachtmethoden - Nederlandse jachtmethoden - Controleurs Vogelwet 1936, bijzondere opsporingsambtenaren in Nederland - Steeds meer vogelvangst in Vlaanderen - De jacht in België, nooit meer jacht op de Houtsnip - De Europese Rietganzen, ondersoorten of soorten? al of niet schadelijk? - De Winterkoning, en het begrip territorium nest - De internationale zwendel in dieren: De Langzame Dood tijdens vliegtuigtransporten - Natuurfotografie.

DE MOURIK, VWG Rijk van Nijmegen e.o., jrg. 5, no. 6, december 1979:

Vogels in het Personenbos - Vogels en de wet - Roofvogels in de Pyreneeën - Moeilijke soorten: Sperwer en Havik.

DE PIEPER, VWG Noordhollands Noorderkwartier, jrg. 18, no. 12 1979:

Ganzen in Noord-Holland, met name in de winter van 1978/1979.

TJIFTJAF, VWG-ACJN, Jaargang 24, no. 3, 1979:

Tellingen van de Smienten en andere (water)vogels op de Zandput van Ouderkerk - De Valkerij - Verslag ekologiekaderkamp IJmuiden 1979, aspect vogels - Zangtijdenonderzoek.

HET VOGELJAAR, jrg. 27 no. 6, december 1979:

Om het behoud van de Ooievaar - Stootvogeltelling in Nederland in februari 1979 - De Ooievaar in 1979 in Nederland - De Kroeskoppelikaan in Nederland in de Romeinse tijd - Insektenbestrijdingsmiddelen en onze vogels - Bescherming Nederlandse heggen en houtwallen - Zet Waterstaat inpoldering van de Markerwaard door?

VANELLUS, orgaan van Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg. 32, no. 6 nov/dec. 1979:

De tekst van de voordracht "Het effect van de nazorg", gehouden door J.Fokkema op het Weidevogelsymposium - Wachtgebieden/Reservaten 1979.

IN VOGELVLUCHT, Vogelstudiegroep v.h. Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, jrg. 2, no. 4, nov. 1979:

Kraanvogeltrek over Limburg in 1977 en 1978 - Inventarisatie van de Roek in Limburg 1979, - Vogels op, om en boven een grindbank in de Maas - Broedpoging van een Wouwaap te Hoensbroek - Gedragswaarnemingen - Een Roodkopklauwier onder de rook van DSM - Afwijking in de zang van een Fluitser.

WATERVOGELS, jrg. 4, no. 5., december 1979:

De Hoge Platen, refugium voor watervogels in ons laatste open estuarium - Fluctuaties in aantallen Krombekstrandlopers - De relatie tussen de aard van de winter en het fourageren van de Brandgans in het Zuiderdiepgebied - Kanttekeningen bij de Goudplevierentellingen - De Goudplevierentelling in november 1978 en de binnenlandtellingen van steltlopers in het algemeen.

Behalve bovengenoemde periodieken heeft de VWG nog een viertal rapporten ontvangen, nl.:

"Watervogels bij de randmeren". Een eerste verkenning van voorkomen en aantalsveranderingen.

Een rapport van de Ned. Ver. tot Bescherming van Vogels, in opdracht van Staatsbosbeheer, door Drs. Eduard R.Osieck. November 1979.

Gewest Gooi en Vechtstreek: "Gemeenschappelijke regeling Gewest Gooi en Vechtstreek".

Commissie voor de Vecht en het Oostelijk en Westelijk Plassengebied: Verslag over de periode 1977 - 1979.

Als laatste dan een uitgave van gezamenlijke Vogelwerkgroepen uit de Achterhoek en Twente welke een drietal rapporten bevat, nl. "Emelten", "Parathion en vogels" en "Slaaptrek bij kraaien", oktober 1979.

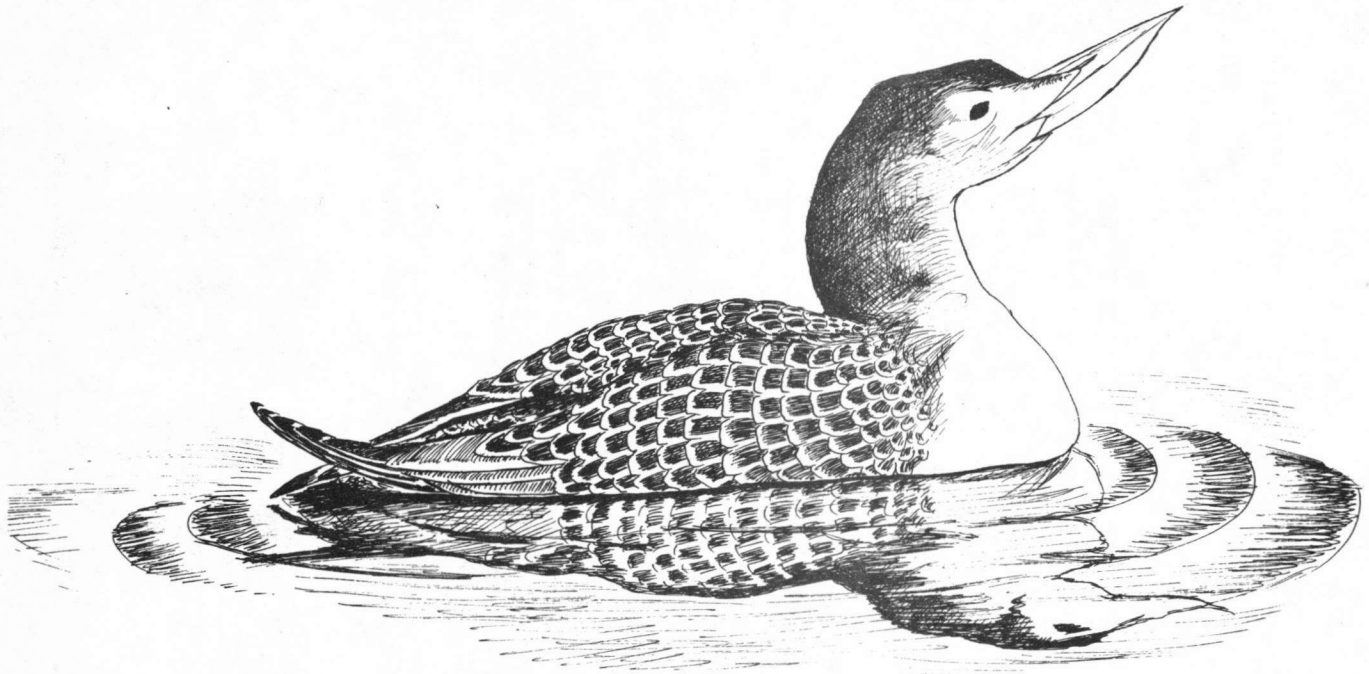

VELDWAARNEMINGEN n° 2

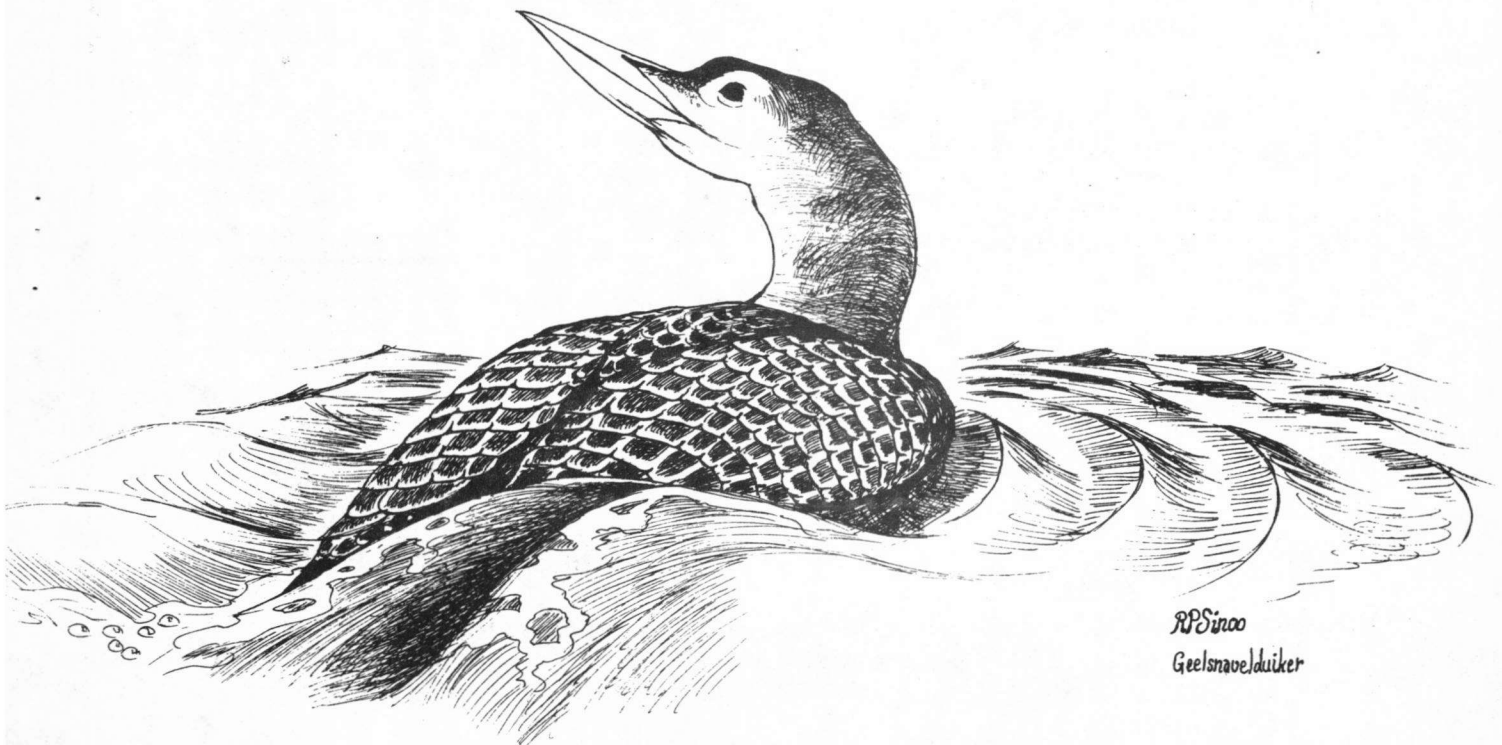
Geelsnavelduiker 1

v.a. 22-2 (?) Spiegelpolder(plas) Ned. den Berg
tot 24-3 (voorl.) inmiddels goed op dreef in
zomerkleed

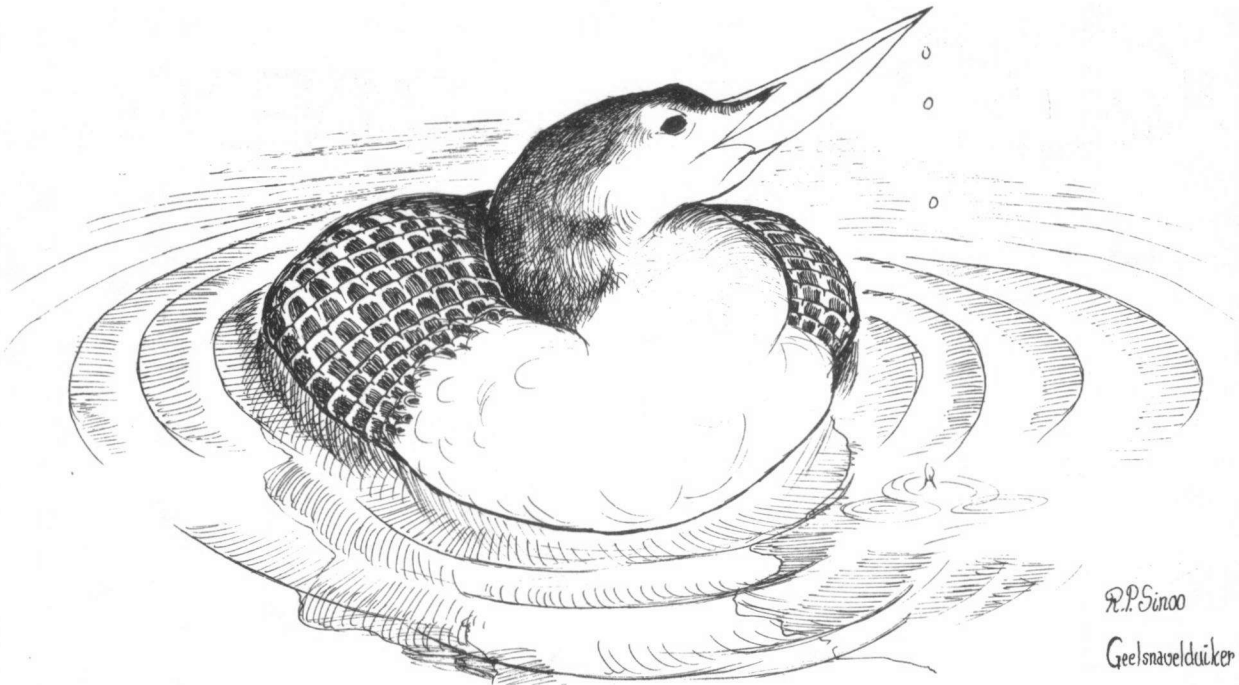
velen

RPSinoo
Geelsnavelduiker

RPSinoo
Geelsnavelduiker

R.P. Sinoo

Geelsnavelduiker

Dodaars	2	1-1	Vecht, Loenen	Seyffert
	3	12-1	Wak in H'sums Kanaal K'hoef	v. Klaveren
	1 pr	17-3	Vestinggracht Naarden (baltsend)	Verhey/ v. Woersem
Aalscholver	45	18-2	bij Dammerkade, Ankeveen (enkele, met gehele kop wit)	v. Klaveren
Roerdomp	1	19-1	Eempolder Noord bij waai	Vermeule
Ooievaar	8	11-3	OV. Schaep en Burgh 's Grav.	med. Alleyn
Lepelaar	1	8-3	OV Koers W Wolfskamer Huizen I.	v. Woersem
Kleine Zwaan	60	23-3	OV Koers N, vrolijk roepend K'hoef	v. Klaveren
Grauwe Gans	22	11-1	tussen Suikerpot en Kromme Rade 's Grav.	de Haan
	20	28-2	OV Spiegelpolder Ned. den Berg, Mauer/Sinoo	
Kolgans	+ 600	26-1	in weiland bij H'sumse Meent	Lodenstein
	37	28-2	OV Spiegelpolder Ned. den Berg, Mauer/Sinoo	
Rietgans	1	23-2	bij Huizer pier (leek verzwakt)	Excursie
		en 26-2	nog, vloog normaal op bij benadering Rieken/ Pluister	
Pijlstaart	1 mn	20-1	tussen Wilde Eenden spiegelpolderplas	v. Klaveren
	3	28-2	Bergse Pad Ankeveen	Mauer
	< 1 mn	29-2	OV Koers NW K'hoefse PL. West	v. Klaveren/ de Jonge
Smient	39	1-1	Loenderveense plas Loosdrécht	Seyffert
	3	11-1	Wijde Gat K'hoef West	de Haan
	2	18-2	Het Hol K'hoef	"
Wintertaling	9	8-3	Eempolder-Z	Hoes/van Leyden
	4	9-3	Slikveldje bij Holl. brug M'berg,	Lodenstein
Slobeend	28	23-3	Bergse Pad Ankeveen	v. Galen Last
	50	23-3	" in groot wak met rietzomen	v. Klaveren
Mandarijneend	1 mn	16-2	Water langs Taludweg H'sum (met ring)	Postma
Bergeend	5+9+1	16-2	Landgoederen 's Grav. (voor 't eerst dit jaar)	v. Klaveren
Krooneend	10 mn+5 vr	9-3	Watertje bij Naarderbos	Lodenstein

Brilduiker	1 pr	29-1	Beresteinse Vaart	v. Klaveren
	3 vr+1 mn	17-3	Mn baltsend, met roep	Vesting Naarden
				Verhey/v. Woerse
	1 pr	18-3	baltsend	Bergse Pad Ankeveen
Grote Zaagbek	1 pr	5-3	Nieuwe jachthaven	Huizen (al dagen)
				Pluister/Rieken
Middelste Zaagbek	1 mn	28-2	Spiegelpolder	Ned. den Berg
Nonnetje	3 mn+2 vr	1-2	bij Dammerkade	Ankeveen
				v. Klaveren
	+ 40	10-2	"	"
	3 mn+4 vr	18-3	Bergse Pad	Ankeveen
	1 pr	23-3	"	"
Buizerd	2	13-1	Eempolder-Z	
	+ 20	19-1	Omgeving Gooiersgracht/Oostermeent	Bode
				Dieperink
	2	17-2	Horstermeer-Z	Mijnhout
	2 (=broedpaar)	begin mrt	Meentweg e.o. Naarden (al 2 jr hier broedend)	Verhey/v. Woerse
Havik	1	10-3	boven moestuincomplex	Bollenlaan Naarden
				v. Woerse
	1 mn	10-2	baltsvlucht	boven Eindegooi H'sum
				Rieken/Pluister
Sperwer	1 tot 3	21-2	elke avond jagend in enorme spreeuwen-	
	t/m	9-3	zwerm/-slaapplaats naast rioolzuivering	
	1 pr	febr.	aan Gooimeer Huizen, Pluister e.v. anderen	
			regelmatig bij mooi weer 's middags omge-	
	1	18-3	ving Sijsjesberg Huizen	v. Oord
			door eigen tuin	Stalpaertstraat
	1	24-3	Hilversum	Rombout de Wijs
			dook op en pakte een spreeuw maar werd	
			gestoord, en... de spreeuw vloog weg.	
			Dammerkade	v. Klaveren
Rode Wouw	1	17-2	Spiegelpolder + Dammerkade. Zat eerst op	
			het ijs (uit op vis?) en, na opjagen door	
			kraaien, in boomtop langs D.kade	Klaveren

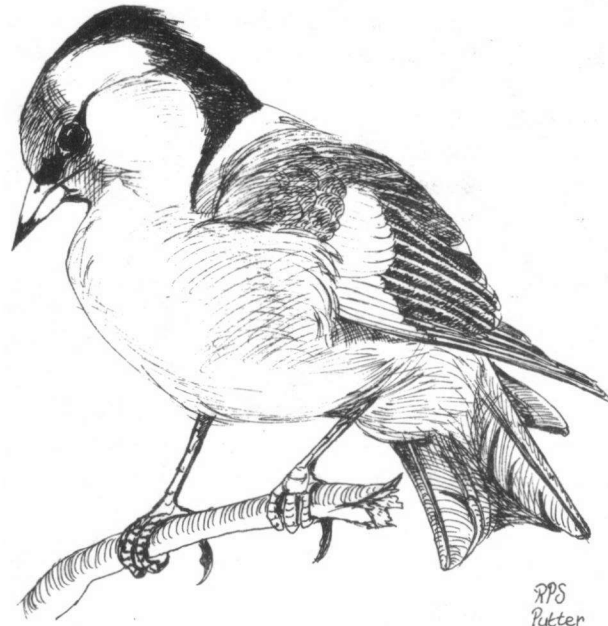

RPS
Rode Wouw + Bonte Kraai

Bruine Kiekendief lvr	23-2	rietkraag voor Magdaleen Huizen	Excursie
Blauwe Kiekendief lvr	1-2, 28-2 en	3 waarn. Ankeveen West (2x) en Spiegel-	Mauer/v.Klaveren
1 mn+1 vr	16-2	Horstermeer-Z. Man dook naar 't vrouwtje (in riet) en vlogen samen ZW G. Mijnhout/	Dirk-Jan Dwars
1 vr	21-2	Uit op plukresten van spreeuwen, geslagen door Sperwers? (zie boven) slaappleats van genoemde spreeuwenzwermen Gooimeer Huizen	v. Woersem e.v.a.
Smelleken	1 mn	19-1	Gooiersgracht, dorp Blaricum. Joeg op spreeuwen en verdween tussen de huizen. In dit gebied pas de tweede waarneming?
Korhoen	1 mn+2 vr	9-2	Westerheide, man in rustgebied vr in gebied A
	1 mn	14-2	Westerhei, geb. A, vliegend n. rustgeb. "
Patrijs	1 mn	26-3	t.Z.v. Naarderbos, herhaaldelijk "kgjirre" roepend
Waterral	1	23-2	herhaaldelijk gillend, vòdr Magdaleenberg Huizen
	2	9-3	twee gillers nu, zelfde plek
Scholekster	2 pr	9-3	(na 1 ex op 8-3) bij Beresteinseweg - Gooilust (voor 't eerst weer hier dit jaar)
Kieviten	3	29-2	in het weiland bij H'sumse Meent, Lodenstein
Bontbekplevier	3	9-3	slikveld Holl.brug Muiderberg
Goudplevier	7	24-3	OV Koers N Dammerkade A'veen v. Klaveren
Houtsnip	1	27-12-79	in tuin Steenakker 9 Blaricum, Frater Smid
	1 of 2	16-1-80	Boekesteyn resp. Schaep en Burgh (dezelfde?)
	1	17-1	Scharrelde op minder dan 2m van fietspad langs verlengde Tafelbergweg, Frater Smid
	2	19-1	tussen Oud Naarden en Valkeveen
	1	21-1	Mauvezand Blaricum
	1	16-2	Vloog (om 17.00 u, klaarlichte dag!) tegen 't raam Jac. Catsln 6, Bussum; verzorgd en volgende morgen topfit op Oud Naarden losgelaten
	1	28-2	werd opgeschrikt en vloog weg. Heide Laren
Wulp	17	13-1	Eempolder bij het gemaal
	3	18-2	OV Koers N luid koerliënd K'hoef, Klaveren
Regenwulp	1	29-2	OV Koers N K'hoefse Plassen West, de Jonge/ v. Klaveren
Grutto	10	24-2	OV Koers NO, Kromme Goog A'veen
	2	8-3	wei langs Beresteinseweg. Eerste hier dit jaar
Witgatje	1	29-2	vliegend en landend, Spiegel-polder, Nederhorst den Berg
Ransuil	1 vr	16-2	"zuchtend" wijfje, wordt hopelijk broedgeval Blaricum
	1	23-2	bij roestplaats, wordt hopelijk broedgeval, Magdaleen
	2	9-3	's Graveveld, Oud Naarden
	3 pr	8/9-3	baltzend vlakbij Magdaleen, Huizen. Wordt het net zo'n goed ransuilenjaar als 1972?!

Velduil	2	jan/feb	t.o. Naarderbos. Zitten hele winter door. Henk Harder
Bosuil	1	winter '80	roestend in schuurnok Kwekerij t.o. Witte
		en 11-3	Bergen v. Woersem
	1 mn	febr	baltsend, al heel de maand, heide achter
	2 of 3 mn+2 vr	11-3	"Rust wat", Blaricum S. en I. v. Woersem
			"na lokken boven m'n hoofd zwaar baltsend" v. Woersem
	1 (rossige vorm)	12/13-3	In gat in eik zit al + 8 jr (feb-mrt) een mannetje in. Vrouwtje broedt regelmatig in speeltuin Oud Valkeveen v. Woersem
	1 vr (rossige vorm)	17-3	op randje in bosuilenkast 's Graeveveld Naarden "
IJsvogel	1	26-10-79	deze zomer heeft 1 paartje gebroed aan sloot tussen Schaep en Burgh en Boekesteyn A. Stoker/A.C. Grosseurt
Groene Specht	1	8-3	zat op grond mieren te eten en schijnt de laatste tijd een vaste verschijning te zijn. Hilverbeek. Harry Hartman/Bart-Jan Kroessen
Kleine Bonte Specht	1	11-3	roepend Valkeveenselaan bij bruggetje v. Woersem
Zwarte Specht	1	hele winter '80	gezien en gehoord Oud Naarden, J.F. Dudok van Heel
	1 pr	10-3-80	baltsend, later samen in stobben larven van grote dennensnuitkever zoekend. De Limiten. v. Woersem
Witte Kwikstaart	1	5-3	rustend/fouragerend Emmaweg 's Graveland v. Klaveren
Spreeuw	50.000 à 100.000(?)	febr '80	verzamelen tegen zessen, de populieren lijken dan wel palmbomen; tegen zeven gaan slapen in riet-eiland. Machtig schouwspel met 1 of 2 Sperwers, Torenavalk + Kieken- dieven Pluister e.v.a.
Zwartkop	1 mn+1 vr	27-12-79 tot eind jan '80	elke dag fouragerend op de bessen van de Callicarpa in tuin V. Lijndenlaan Loenen a/d Vecht Seyffert
Tjiftjaf	1	23-2	gaf geen sjoege, maar had wel zwarte poten Excursie
	1	3-3	gaf wel sjoege (een herhaald "hwiet")
	15	24-3	waarvan liefst 14 compleet met zang v. Klaveren
Grote Lijster	2	10-3	OV Koers NO-N, ratelend. Gooilust "
	+ 20	15-3	trek, nog samen slapend (terwijl anderen al nesten hebben) Kwekerij Oud Naarden v. Woersem
Kramsvogels	+ 100	17-2	foeragerend in Horstermeer-Z W. Mijnhout
Zwarte Mees	1	23-3	tussen een groepje Goudhaantjes; is hier regelmatig hoorbaar Bussummerhei bij Barba- ragaarde C. Rosier
Staartmees	2	2-3	Foeragerend bij Gebed zonder End Bussummerhei "
	(w.v. 1 met witte kop)		
Boomklever	+ 8	1-1	landgoed Vechtlust Loenen a/d Vecht Seyffert
Goudvink	2 mn+2 vr	21-2	achter A'damse straatweg 65 Naarden Vasseur/Hans de Groot
	1 mn+1 vr	22-2	
	1 mn+2 vr	26-2	rustend/foeragerend in tuin O. Amersfoort- seweg, Hilversum Mauer
	3 mn+1 vr	2-3	

Sijs	100 à 200	15-2	fouragerend en rondvliegend Echobos Muiderberg	Pluister/v. Maanen
Putter	+ 25	16-2	rustend en poetsend Ankeveen, v. Klaveren	
	+ 40	16-3	foeragerend in elzen Naarderbos	Vasseur

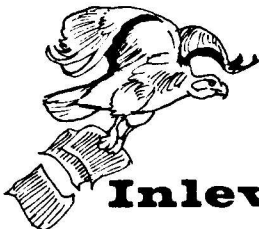
* En dan nog... enkele bijzonderheden van de Flevo-polders die ik U niet wil onthouden:

Flamingo	1	16-3	bijzonder mooi roze kleed en donkerroze rug/stuit Knardijk	v. Klaveren
Lepelaar	6	9-3	rustend/foeragerend Oostv. pla sen	Mauer
Brandgans x	2	2-2	-weidevogelreservaat aan Harderdijk	
Anser spec. (verm. Kolgans)				Pop/ -zie artikel in "Dutch birding" Mauer/ v. IJzendoorn
Brandgans x	1	2-2		
Roodhalsgans		en 4-2	-jrg. 2, no. 1 (1980)	
IJseend	1 vr	16-3	vliegend en fouragerend Lelystadhaven	Mauer/Pop/Nobels
Slechtvalk	1	4-2	Knardijk	
	1 ad	28-2	vliegend en rustend nabij rotonde Holl. brug	Mauer

Het bruist van leven: en trek en lente ¹⁾, roepende mannetjes, zuchtende vrouwtjes, drama's in het riet en een Flevo-toegift en... veel enthousiaste archiefkaartenschrijvers ! Daarbij te bedenken dat bovenstaande respectabele lijst tot stand kwam na drastische selectie (Heel graag gedaan) ! Houen zo !

Jos de Jonge

¹⁾ Zojuist hoor ik dat Fred van Klaveren zijn (onze?) eerste Boerenzwaluw heeft gezien (27 maart).

Inleveren Kopyj : uiterlijk 25 mei '80